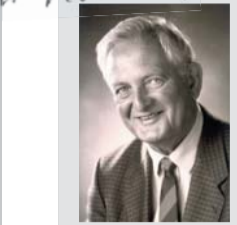

„Wir sind Analytiker der Zeitgeschichte, nicht politische Akteure“
 „Jesteśmy analitykami historii współczesnej, a nie aktorami politycznymi“

Walter Mertineit

Walter Mertineit, damals der deutsche Vorsitzende, sagte auf der 8. Konferenz der Kommission 1975 in Warschau:

„Wir haben uns über die Schwierigkeiten, für die Zeit nach 1945 zu gemeinsamen Empfehlungen zu kommen, keine Illusionen gemacht.“

Wir arbeiten, vor allem in der Zeitgeschichte, in einem Grenzgebiet, wo Wissenschaft und Politik sich überschneiden. Jede Seite stößt dabei an ihre Grenzen, die sie im Interesse der Wirkung unserer gemeinsamen Arbeit nicht verletzen darf. Doch wir dürfen nicht die Aufarbeitung der Geschichte in Politik umsetzen wollen. Wir sind Analytiker der Zeitgeschichte, nicht politische Akteure.“

Na VIII-jej Konferencji Komisji w roku 1975 w Warszawie Walter Mertineit, ówczesny przewodniczący Komisji ze strony niemieckiej, powiedział:

„Nie robiliśmy sobie iluzji z trudności, na jakie napotkamy przy opracowywaniu zaleceń dotyczących okresu po 1945 roku.“

Pracujemy, przede wszystkim jeśli chodzi o historię najnowszą, na pograniczu, na którym krzyżują się nauka i polityka. Każda ze stron osiąga przy tym pewne granice, których nie wolno jej naruszyć w interesie efektów naszej wspólnej pracy. Nie możemy jednak pozwolić na przetworzenie rozliczania z historią w politykę. Jesteśmy analitykami historii współczesnej, a nie politycznymi aktorami.“

DE Die Kommission arbeitet bis 1975 daran, die „Empfehlungen“ für die Schulbücher der Geschichte und Geographie zu verfassen. Gerade beim Thema der Vertreibung der Deutschen nach dem Zweiten Weltkrieg sind die Formulierungen sehr umstritten. Die polnische Seite will den Begriff „Vertreibung“ nicht explizit nennen, die deutsche Seite auf ihn nur ungenau verzichten. Die Arbeit der Kommission steht auf des Messers Schneide. Sie einigt sich auf einen Kompromiss: der Begriff „Vertreibung“ wird weggelassen. Dafür werden die einzelnen Etappen der Vertreibung der Deutschen benannt.

PL Komisja pracuje do 1975 roku nad zredagowaniem „zaleceń“ do podręczników historii i geografii. Zwłaszcza temat wypędzenia Niemców po II wojnie światowej zawiera bardzo kontrowersyjne sformułowania. Strona polska nie chce jasno używać terminu „wypędzenie“, strona niemiecka natomiast niechętnie chce z niego zrezygnować. Praca Komisji stoi na ostrzu noża. Komisja godzi się na kompromis: pojęcie „wypędzenie“ zostaje usunięte. W zamian za to nazwane zostaną poszczególne etapy wypędzenia Niemców.

Was sind die zentralen Punkte der „Empfehlungen“?
 Jakie są główne punkty „zaleceń“?

DE Für die Geographie:

- Weil die Geographie eine „Gegenwartswissenschaft“ sei, sei es logisch, dass aufgrund der unterschiedlichen politischen und ökonomischen Systeme der beiden Länder die Darstellungen in diesem Fach unterschiedlich seien.
- Die Ortsnamen sollten mit beiden Versionen oder den im jeweils anderen Land verwendeten aufgeführt werden.

Für die Geschichte:

- Die Empfehlungen bieten eine gemeinsame Interpretation der deutsch-polnischen Beziehungsgeschichte, von den Anfängen bis in die heutige Zeit.
- Sie sind eine kompakte Darstellung, haben aber keinen Anspruch auf Vollständigkeit. Der Text konzentriert sich nicht nur auf die konfliktträchtigen Punkte der deutsch-polnischen Geschichte, sondern hebt auch viele verbindende Ereignisse hervor.
- Sie kamen in einem Dialog zustande.
- Strikte Bilateralität! So wollte man Kritik von Seiten der DDR und der Sowjetunion vermeiden.
- Sie wollten keine bindenden Vorgaben machen, sondern zur Diskussion anregen.

PL W przypadku geografii:

- Ponieważ geografia jest „nauką o współczesności“, zrozumieliśmy, że treści tego przedmiotu przedstawiane są różnorodnie na skutek różnych systemów politycznych i ekonomicznych obydwu krajów.
- Nazwy miejscowości mają być przytaczane w obydwu językach bądź tylko w wersji używanej w danym kraju.

W przypadku historii:

- Zalecenia proponują w sposób interpretację historii stosunków polsko-niemieckich od jej początków aż po czasy współczesne.
- Stanowią one kompendium wiedzy, ale nie roszczą sobie pretensji do bycia kompletnymi. Teksty poruszają nie tylko najbardziej konfliktami momenty w historii polsko-niemieckiej, ale przedstawiają również wiele wydarzeń łączących obydwa kraje.
- Powstały w drodze dialogu.
- Absolutna dwustronność! W ten sposób chciano uniknąć krytyki ze strony NRD i Związku Radzieckiego.
- Nie miały stanowić wiążących wytycznych, ale miały zachęcić do dyskusji.

Handwritten signatures and names at the bottom of the page, including: Michael B. Hill, Walter Mertineit, Bernd Schömann, Marek Byszczotarski, Michał B. Hill, Walter Mertineit, Maciejów J. Antosiewicz, W. Lewis, Hulek, Schömann, Maciejów J. Antosiewicz, W. Lewis, Ekkehard Buchheiser, Maciejów J. Antosiewicz, Paul Leisinger, Jörg H. Bensch, Ekkehard Buchheiser, mit Kögeler, Siedman, Bowdler, Ekkehard Buchheiser, Maciejów J. A., mit Kögeler, Siedman, Bowdler, nach Pomeroy, Rita Brumby, Włodzimierz GIERBOUNIK, Tatyana nach Pomeroy, Rita Brumby, Michael B. Hill, Walter Mertineit, Bernd Schömann, Marek Byszczotarski, G.H.H., Walter Mertineit